

ЗВІТ
за результатами моніторингового візиту до місця тимчасового проживання
внутрішньо переміщених осіб на базі гуртожитку Берестинського
(Красноградського) аграрно-технічного фахового коледжу імені
Ф.Я. Тимошенка

17 вересня 2025 року

м. Харків

Мета моніторингового візиту: відповідно до вимог статті 13 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» здійснено моніторинг додержання прав внутрішньо переміщених осіб (далі – ВПО) на належні умови проживання у місці тимчасового проживання (далі – МТП).

Склад моніторингової групи:

Цвеліх Максим Павлович – головний спеціаліст відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Бохвалов Андрій Михайлович - головний спеціаліст відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Моніторинговий візит проводився у присутності коменданта гуртожитку Сімошук Людмили Миколаївни.

Назва об'єкта моніторингу, адреса, форма власності, керівництво установи, інша інформація:

Повна назва об'єкта моніторингу: гуртожиток Берестинського (Красноградського) аграрно-технічного фахового коледжу імені Ф.Я. Тимошенка.

Повна адреса об'єкта моніторингу: вул. Історична, буд. 75/1, м. Берестин, Берестинський р-н Харківської області.

Форма власності: державна.

Балансоутримувач (власник) об'єкту моніторингу: Міністерство освіти та України.

Об'єкт зареєстровано у переліку місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб.

Моніторинговий візит здійснюється повторно, попереднє відвідування відбулось 23 квітня 2024 року.

Розташування

МТП, його житлові та функціональні приміщення розташовані у п'ятиповерховій будівлі блочно-кімнатного типу (фото 1). Біля МТП знаходиться освітні заклади: школи, коледжі (150-200 м), продуктові магазини та супермаркети знаходяться в 600 м. від МТП, аптеки на відстані 500 м. Відстань до медичного

закладу (поліклініка, лікарня) становить 550 м. Серед громадського транспорту присутній міжміський автобус – автовокзал знаходиться на відстані 700 м.

Наповненість

За повідомленням адміністрації МТП, будівля розрахована на перебування 70 осіб, які належать до ВПО. Станом на момент моніторингу МТП заповнене на 41%, проживають 29 осіб з числа ВПО. З них в МТП перебуває 21 жінка та 8 чоловіків, серед мешканців п'ятеро дітей.

В гуртожитку перебуває 5 осіб пенсійного віку та 2 особи з підтвердженим статусом інвалідності, одна особа потребує стороннього догляду. Адміністрація МТП щотижнево власноруч веде статистику щодо актуальної кількості мешканців в МТП.

Вартість проживання, договір на проживання та правила проживання

Моніторинговою групою з'ясовано, що проживання для ВПО здійснюється на безоплатній основі, перед заселенням мешканці заключають договір про право користування житловими приміщеннями будівлі МТП відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 01 вересня 2023 року № 930 «Деякі питання функціонування місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб» (далі – Постанова № 930).

При спілкування з мешканцями МТП з'ясовано, що при заселенні до МТП ВПО ознайомлюються та укладають із балансоутримувачем договір про право користування житловими приміщеннями, правилами перебування у гуртожитку, з правилами проживання ознайомлюються при заключенні такого договору.

Після спливу терміну дії договору із мешканцями договір переукладається повторно на наступні 6 місяців, якщо мешканці продовжують проживати в гуртожитку. Станом на момент моніторингу МТП отримує компенсацію з державного бюджету за спожитий обсяг комунальних послуг внутрішньо переміщеними особами, таким чином мешканці за спожиті комунальні послуги не сплачують, що підтвердили опитані мешканці МТП.

Інженерні системи (тепло-, водо-, електро- постачання, вентиляція)

Моніторинговою групою встановлено, що будівля МТП забезпечена централізованим електропостачанням та водопостачанням. Будівля МТП оснащена системою водовідведення. Водночас в будівлі МТП в санвузлах або в приміщеннях для приготування їжі відсутні бойлери, відсутні альтернативні джерела енергії, що свідчить про неготовність стабільного функціонування інженерних мереж на випадок перебоїв роботи централізованого постачання комунальних послуг.

В будівлі МТП проведений кабельний інтернет, однак він не є безоплатним для мешканців гуртожитку.

Харчування

ВПО харчуються самостійно. На кожному поверсі МТП є 2 приміщення для приготування їжі (фото 2,3). В приміщеннях наявні: електрична плита із духовою піччю на 4 комфорки, мікрохвильовка, холодильник загального користування, дві

мийки, кухонна поверхня для приготування їжі та меблями для зберігання (шафки, полиці).

Мешканці самостійно купляють питну воду або набирають з джерел.

Санітарія та гігієна

На кожному поверсі є 2 туалетні приміщення (для кожної півсекції поверху), які не розділені за статтю, але зачиняються на замок (фото 4).

На кожному поверсі розміщено по 2 душових кабінки, окрім цього є два умивальники. Душові кабінки не розділені за статтю, зачиняються на двері із засувками. В МТП немає душової кабінки та туалетних приміщень, які були б адаптовані для маломобільних груп населення

На території МТП розміщено усього одна пральна машина, речі сушаться в загальних коридорах або на балконах. З урахуванням поточної кількості мешканців МТП, забезпечення пральними та сушильними машинами не відповідає критеріям підпункту 17 пункту 8 Постанови № 930.

Прибирання території загального користування, коридорів здійснює персонал гуртожитку, прибирання кімнат в блоках здійснюють мешканці гуртожитку.

Протипожежна безпека

На поверхах на сходових групах наявні вогнегасники, пожежні крани та розміщені плани евакуації на випадок надзвичайних ситуацій.

В будівлі МТП наявне підвальне приміщення, яке має позначку укриття, проте не вважається офіційно зареєстрованим об'єктом цивільного захисту і не є адаптованим для довготривалого перебування населення на випадок надзвичайних ситуацій (фото 5), до того ж захаращене будівельними матеріалами та сегментами труб. Найближче укриття знаходиться в 50 метрах від будівлі МТП в сусідньому корпусі балансоутримувача.

Безбар'єрність

Будівля гуртожитку частково облаштована для потреб маломобільних груп населення. Сходи вестибюлю оснащені настінним поручнем для підйому/спуску маломобільних груп населення.

Шлях до житлових приміщень проходить сходами із поручнями до 3 поверху (фото 6), що ускладнює пересування маломобільних мешканців з житлових кімнат до функціональних приміщень та інших потреб. Ліфти або підйомники в будівлі МТП конструктивно не були передбачені, однак в будівлі немає мобільних пристроїв доступності для підйому/спуску маломобільних груп населення.

Функціональні приміщення та житлові кімнати третього поверху не мають дверних порогів, проте не оснащені елементами доступності (поручні в душових та туалетних приміщеннях, приміщеннях для приготування їжі, біля мийок та умивальників тощо, відкидні сидіння в душових кабінетах тощо).

Умови в кімнатах

Розміщення у кімнатах проводиться за ознакою статі, родинам забезпечують окреме приміщення. Мешканці розміщуються в кімнатах, кожна з яких передбачена для перебування від 1 до 3 осіб, родинам надається можливість розміщуватись

разом з дітьми в приміщенні. Кімнати забезпечені меблями, наявні ліжка, стільці, столи, шафи, тумби балансоутримувача або власні) температура за оцінкою мешканців комфортна (фото 7, 8).

Вікна в усіх житлових приміщеннях МТП були замінені на металопластикові. При спілкуванні з мешканцями з'ясовано, що мешканці задоволені умовами проживання в кімнатах, частина мешканців провела ремонт приміщень (облаштування шпалер, закупівля меблів, побутової техніки) власними силами.

Дозвілля

В будівлі МТП на першому поверсі облаштоване приміщення для проведення заходів та інформаційних сесій, проте цю роль також виконує вестибюль будівлі. Хоча в МТП проживають діти шкільного віку, в МТП не облаштовано окремого приміщення для дозвілля дітей або дистанційного навчання. Біля будівлі немає спортивних або дитячих майданчиків, проте є зона відпочинку із лавами.

Доступ до інформації та послуги

На першому поверсі у вестибюлі розміщені інформаційні буклети та стенди, зокрема за можливістю звернутись до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини. На стендах відображено довідкову інформацію та можливості отримати різного роду допомогу, також є скринька звернень.

Комунікація між адміністрацією та мешканцями проводиться шляхом комунікації мобільним зв'язком або через старосту поверху, прийом громадян у кабінеті керівника МТП на першому поверсі в приміщенні коменданта.

МТП відвідують неурядові громадські організації, що надають ВПО психологічну, правову допомогу, а також проводять ремонтні роботи, заміну вікон.

Частина мешканців МТП уклали декларації з місцевими лікарями в місцевій поліклініці. Мешканці закладу, які мають відповідне право, – отримують кризову виплату (допомогу на проживання внутрішньо переміщеним особам).

Освіта

В МТП зареєстровано 3 дитини, які здобувають середню освіту, серед них двоє проживають в МТП. Моніторингова група з'ясувала, що діти зараховані до ліцеїв ліцеїв міста Харкова і навчаються дистанційно.

В МТП немає приміщення, яке могло б слугувати для дистанційного навчання. Діти забезпечені власними пристроями для дистанційного навчання, однак родина змушена щомісячно сплачувати за інтернет та мобільний зв'язок для навчання дитини.

Працевлаштування

Адміністрацією МТП не ведеться облік працевлаштованих мешканців МТП з числа ВПО. Станом на момент моніторингу в 2025 році МТП не відвідували бригади центру зайнятості, 2 мешканцям роз'яснено щодо порядку встановлення на облік безробітних осіб та можливостей отримати перекваліфікацію за освітніми програмами центру зайнятості.

Анонімні інтерв'ю під час візиту проведено з 9 особами

Під час особистого спілкування з мешканцями МТП з числа ВПО, заяв про порушення прав не надходило. Умовами проживання у гуртожитку опитувані мешканці переважно задоволені, зафіксовано потребу у послугах соціального таксі для мешканців, що мають інвалідність та потребують соціального супроводу, а також покращення доступу до мобільного зв'язку, Інтернет-мережі для навчання дітей.

Правопросвітницький захід проведено для 9 осіб

Проведено інформування мешканців МТП щодо діяльності Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, а також роз'яснено порядок та підстави звернення за захистом прав. Мешканцям надані роз'яснення про звернення до Уповноваженого за захистом своїх соціально-економічних прав та реалізації послуг з компенсації за пошкоджене або втрачене житло в національних та міжнародних реєстрах.

Загальні потреби МТП:

Моніторинговою групою зафіксовано потребу від адміністрації МТП та мешканців в ремонті санвузлів гуртожитку на 3 поверсі (ремонт туалетних та душових кабін, заміна освітлення та адаптація для маломобільних груп населення), постачання меблів для заселених та передбачених для заселення приміщень МТП. Від мешканців надходила потреба у соціальному таксі, що адаптована для осіб з інвалідністю, оскільки в МТП проживають особи, що потребують стороннього догляду.

Виконання попередніх рекомендацій:

За результатами попереднього моніторингового відвідування було надано наступні рекомендації:

1. *опрацювати питання спільно з міжнародними та національними організаціями щодо проведення ремонтних робіт першого і третього поверху МТП* – рекомендацію виконано частково, протягом 2024-2025 років в гуртожитку проведено ремонтні роботи головного входу (заміна дверної рами, вікон) та заміна вікон в житлових приміщеннях, де проживають ВПО, на металопластикові.

2. *опрацювати питання щодо залучення громадських організацій та благодійних фондів для надання гуманітарної допомоги мешканцям МКП, які більше не отримують допомогу від держави* – рекомендацію виконано частково, за повідомленням мешканців МТП, до місця тимчасового проживання приїжджають представники благодійних організацій і надавали психологічні, юридичні послуги, видача продуктових наборів, однак підтримка була надана лише частині мешканців.

Рекомендації за результатами моніторингового візиту:

Харківській обласній військовій адміністрації, Берестинському (Красноградському) аграрно-технічному фаховому коледжу імені Ф.Я. Тимошенка:

- забезпечити МТП достатньою кількістю пральних машин відповідно до критеріїв пункту 8 Постанови № 930 відносно поточної кількості мешканців (розглянути можливість залучення благодійних організацій);
- провести ремонтні роботи санвузлів третього поверху (душові та туалетні приміщення) із облаштуванням щонайменше однієї душової та туалетної кабіни для маломобільних груп населення (розглянути можливість залучення благодійних організацій);
- створити зону доступу до мережі Інтернет (Wi-Fi) в будівлі МТП для покращення доступу до зв'язку, зокрема дітей, що проживають в МТП до дистанційного навчання.

Берестинській міській раді Берестинського району Харківської області:

- опрацювати питання надання послуг підтримки мешканців ВПО які проживають в МТП, що перебувають в складних життєвих обставинах, тих, хто потребує стороннього догляду, поінформувати про можливість скористатись послугою соціального таксі для осіб з інвалідністю.

Керівник моніторингової групи:

**головний спеціаліст відділу
сприяння роботи регіональних
представництв Секретаріату
Уповноваженого Верховної Ради
України з прав людини**

Максим ЦВЕЛІХ

Додатки:
Фото 1

Фото 2

Фото 3

Фото 4

Фото 5

Фото 6

Φοτο 7

Φοτο 8

